

Aksjonærforslag til Equinors generalforsamling. 12.5.26 fra Knut Jonas Espedal og Besteforeldrenes Klimaaksjon

EQUINOR BØR DELE SELSKAPET I TO: ETT SELSKAP FOR OLJE OG GASS, OG ETT FOR FORNYBAR ENERGI.

Forslag;

Equinor deles i ett selskap for olje og gass og ett for fornybar energi. Generalforsamlingen ber Equinors styre om å utarbeide en plan for en slik deling til generalforsamlingen 2027

Det er svært skuffende at Equinor har bremsset omstillingen mot fornybar energi. Statoil endret navn til Equinor i 2018, og mandatet som ble gitt til Anders Opedal da han ble konsernsjef i 2020, var å «akselerere Equinors utvikling som et bredt energiselskap».

Fem år inn i perioden har imidlertid Opedal satt bremsene på: Equinor har redusert målet for utbygging av fornybar energi innen 2030 fra 12-16 GW til 10-12 GW, og fjernet ambisjonene om at minst halvparten av investeringene skal gå til fornybar og lavkarbonløsninger, og nedjustert flere klimamål for 2030 og fremover.

En gjennomgang av Equinors energiproduksjon, utslipp og investeringer siden navnebyttet i 2018 viser at fornybar energi fortsatt bare utgjør en tilleggsaktivitet i selskapet. Planene for videre investeringer tyder heller ikke på at Equinor i overskuelig fremtid vil bli en drivkraft i den globale energiomstillingen.

I 2024 sto fornybar energi for bare 0,6 prosent av Equinors samlede energiproduksjon. I overskuelig fremtid vil fornybar derfor forbli en «lillebror» i selskapets energimiks.

I 2024 gikk det 5 ganger mer til investeringer i olje og gass enn til fornybar energi. Olje og gassproduksjonen forventes å øke helt frem til 2030. Dersom Equinor når ambisjonene på både fornybar og fossil energi, vil fornybarandelen av den samlede energiproduksjonen bare ligge på et sted mellom 2,5 og 4,3 prosent i 2030.

Arven fra Statoilstrukturen og -kulturen er tydeligvis for sterk til at fornybar energi vil kunne få nødvendige fokus og prioritet i Equinor. Fornybardelen av virksomheten bør derfor skilles ut fra Equinor og etableres som et eget aksjeselskap som oppfinansieres for storproduksjon av fornybar energi – i Norge og internasjonalt. Delingen av selskapet vil redusere den interne konkurransen om kompetanse og kapital og gi det fornybare selskapet anledning til å vokse i konkurranse med andre fornybarselskaper - og ikke i konkurranse med den fossile delen av Equinor.

Tross sin enorme investeringsmuskel har Equinor valgt å ikke bli en storaktør i den fornybare framtiden. Equinor produserer *mindre* fornybar kraft enn aktører som Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk og Lyse Energi, og forteller oss at Equinors prioriteringer ligger i det fossile.

Dette gjelder dessverre for de fleste olje- og gasselskaper. En kartlegging publisert i Nature Sustainability viser at verdens 250 største olje- og gasselskaper eier 1,42 prosent av den fornybarkapasiteten som er i drift globalt. Rundt 54 prosent av dette eierskapet stammer fra oppkjøp av andre selskaper, snarere enn egen utbygging. Olje- og gasselskapene har størst eierskap i geotermisk energi (6,96 prosent) og havvind (5,24 prosent). Dette forteller oss at vi ikke kan sette for stor lit til at olje- og gasselskaper – heller ikke Equinor - skal bringe verden i en fornybar og utslippsfri retning.

Det er derfor på tide at Equinor deles i ett selskap for olje og gass og ett for fornybar energi.

Forslaget er basert på Equinors samfunnsansvar i et generasjonsperspektiv. Det vil styrke Equinors bidrag til et lavutslippssamfunn i 2050 til glede for kommende generasjoner.

MANUS KNUT JONAS ESPEDAL (4 minutter)

Forslaget er slik:

Equinor deles i ett selskap for olje og gass og ett for fornybar energi.

Generalforsamlingen ber Equinors styre om å utarbeide en plan for en slik deling til generalforsamlingen 2027

Bakgrunnen for forslaget er en generell skuffelse over at Equinor har bremset omstillingen mot fornybar energi.

Statoil endret navn til Equinor i 2018, og det skulle være et signal om en endret kurs, og mandatet som ble gitt til Anders Opedal da han tiltrådte som konsernsjef i 2020, var å «akselerere Equinors utvikling som et bredt energiselskap».

Fem år inn i perioden ser vi imidlertid at Opedal har satt bremsene på: Equinor har redusert målet for utbygging av fornybar energi innen 2030 fra 12-16 GW til 10-12 GW, og fjernet ambisjonene om at minst halvparten av investeringene skal gå til fornybar og lavkarbonløsninger, og nedjustert flere klimamål for 2030 og fremover.

En gjennomgang av Equinors energiproduksjon, utslipp og investeringer siden navnebyttet i 2018 viser at fornybar energi fortsatt bare utgjør en tilleggsaktivitet i selskapet. Planene for videre investeringer tyder heller ikke på at Equinor i overskuelig fremtid vil bli en drivkraft i den globale energiomstillingen.

I 2024 sto fornybar energi for bare 0,6 prosent av Equinors samlede energiproduksjon. I overskuelig fremtid vil fornybar derfor forbli en «lillebror» i selskapets energimiks. I 2024 gikk det 5 ganger mer til investeringer i olje og gass enn til fornybar energi. Olje og gassproduksjonen forventes å øke helt frem til 2030. Dersom Equinor når ambisjonene på både fornybar og fossil energi, vil fornybarandelen av den samlede energiproduksjonen bare ligge på et sted mellom 2,5 og 4,3 prosent i 2030.

Arven fra Statoilstrukturen og -kulturen er tydeligvis for sterk til at fornybar energi vil kunne få nødvendige fokus og prioritet i Equinor. Fornybardelen av virksomheten bør derfor skilles ut fra Equinor og etableres som et eget aksjeselskap som opp-finansieres for storproduksjon av fornybar energi – i Norge og internasjonalt. Delingen av selskapet vil redusere den interne konkurransen om kompetanse og kapital og gi det fornybare selskapet anledning til å vokse i konkurranse med andre fornybarselskaper - og ikke i konkurranse med den fossile delen av Equinor.

Forslaget er basert på Equinors samfunnsansvar i et generasjonsperspektiv. Det vil styrke Equinors bidrag til et lavutslippssamfunn i 2050 til glede for kommende generasjoner.

Til slutt passer det kanskje å repetere bittelitt fra det diktet jeg presenterte på generalforsamlingen i 2022.

*Mens him'len og jorda blir mere belastet,
blir grønne forslag stadig forkastet,
Da hjelper det lite å skifte navnet.
En endring i gavnet er det som er savnet!*

MANUS RÅDGIVER (2 minutter)

Jeg skal kort gå inn på hvorfor det er en klok løsning å dele Equinor i to selskaper. Vi har fått høre hvor marginal fornybarsatsningen er i Equinor – oljeselskapet Equinor - der arven fra Statoil-kulturen tydeligvis er for sterk, og fornybarsatsningen blir en lillebror.

Dette er egentlig ikke så rart: Fossile energikilder og fornybare energikilder er på mange måter motsetninger, og for å bruke et bibelsk uttrykk: «Et rike som kommer i strid med seg selv, kan ikke bli stående.»

Dette gjelder ikke bare for Equinor. Det er mønster som gjelder for de fleste olje- og gasselskaper. En kartlegging publisert i Nature Sustainability viser at verdens 250 største olje- og gasselskaper kun eier 1,42 % av den fornybarkapasiteten som er i drift globalt, og rundt halvparten av dette eierskapet stammer fra oppkjøp av andre selskaper, snarere enn egen utbygging. Dette forteller oss at vi ikke kan sette for stor lit til at olje- og gasselskaper – heller ikke Equinor - skal bringe verden i en fornybar og utslippsfri retning.

Tross sin enorme investeringsmuskel har Equinor valgt å ikke bli en storaktør i den fornybare framtiden.

Equinor produserer *mindre* fornybar kraft enn Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk og Lyse Energi. Noe som forteller oss at Equinors prioriteringer ligger i det fossile, og derfor er det på tide at Equinor deles i ett selskap for olje og gass og ett for fornybar energi.